

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona piaci jelentés.....	2
A gabonafélék termelői ára.....	5
Kötési ár a Budapesti Értéktőzsde Árupiaci szekcióján	9
Gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési átlagára.....	14
Külpiaci piaci információk	16

Készítette:

Keményné Horváth Zsuzsanna

E-mail: Horvath.Zsuzsanna@aki.gov.hu

Molnár Zsuzsa

E-mail: Molnar.Zsuzsa@aki.gov.hu

Cukor piaci jelentés.....	20
----------------------------------	-----------

A LIFFE fehércukor határidős árai

New Yorki Tőzsde nyerscukor határidős árai

..... 23

Megyei cukorrépa-vetésterület 2005 és 2008

között..... 25

Készítette:

Kemény Gábor

E-mail: Kemeny.Gabor@akii.hu

Készítette:

Kemény Gábor

E-mail:Kemeny.Gabor@aki.gov.hu

Kiadó:

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci-árinformációs Szolgálat

Magyarország, H-1463 Budapest Pf. 944

Telefon: (0036) 1 476 6092

Fax: (0036) 1 217 8111

Internet: www.aki.gov.hu

GABONAPIACI JELENTÉS

- A világ gabonatermelése 37 millió tonnával több lehet az IGC szerint a 2008/2009. gazdasági évben.
- Rekord búzatermés várható a 2008/2009. gazdasági évben a világon.
- A gabona-felhasználás növekedése a világon továbbra is magasan tarthatja az árakat.
- Argentínában és az EU-27-ben nagyobb, az USA-ban, Brazíliában és Kínában alacsonyabb lehet a kukoricatermés az előző évhez viszonyítva.
- Kedvezőek a gabona termés-előrejelzések a fekete-tengeri régióban.
- A hazai gabonafélék termelői és tőzsdei árai csökkentek a 18. héten.

Világpiaci kitekintés¹

A világ gabonatermelése nő a 2008/2009. gazdasági évben: az IGC szerint 1,706 millió tonna lehet, 37 millió tonnával több a 2007/2008. évhez viszonyítva. A magas árak ösztönözték a búza vetését, azonban a nagyszemű gabonafélék esetében a magas inputköltségek miatt több termelő váltott olajos növény termesztésére. A világ gabonafogyasztása várhatóan 1,7 %-kal nő az előző évhez képest, elérve az 1,710 millió tonnát.

Rekord **búzatermés** várható a világon a 2008/2009. gazdasági évben, elérheti a 645 millió tonnát (2007/2008: 604 millió tonna). Kanadában 25 millió tonna (+4,9 millió tonna), az USA-ban 61 millió tonna (+3,8 millió tonna), Argentínában 14,5 millió tonna (-1 millió tonna), Kínában 106 millió tonna, Indiában 75,5 millió tonna (+0,3 millió tonna), Ausztráliában 24 millió tonna (+10,9 millió tonna) búzatermésre számítanak a 2008/2009. gazdasági évben. A **búza felhasználása** 611 millióról 630 millió tonnára emelkedhet.

A világon 13 millió tonnával, 762 millió tonnára csökkenhet a **kukoricatermés** a 2008/2009. gazdasági évben. Argentínában 1,8 millió tonnával 22,8 millió tonnára nőhet a kukoricatermés, azonban az USA-ban 17 millió tonnával 315 millió tonnára, Brazíliában 1 millió tonná-

val 55 millió tonnára és Kínában 1 millió tonnával 144 millió tonnára eshet vissza. A **világ kukorica felhasználása** várhatóan 10 millió tonnával 784 millió tonnára emelkedik a 2008/2009. gazdasági évben. Az **USA-ban várhatóan** 20 millió tonnával nő a kukorica bioetanol célú felhasználása, ami magasan tarthatja a kukorica árát. Megjegyzendő továbbá, hogy az USA-ban a szója vetésterülete nő a kukorica vetésterületének ellenében. Az említett két tényező kukoricahiányhoz vezethet, amely előtérbe helyezheti a búza és egyéb helyettesítő termékek (más szemestakarmány, magas fehérje-tartalmú takarmány) felhasználását a takarmányszükséglet fedezése érdekében.

A **fekete-tengeri régióban** 47,9 millió hektáron 94,1 millió tonna búzatermést várnak a 2008/2009. gazdasági évben, amely 0,8 millió tonnával több az előző évhez viszonyítva. Az IGC szerint Oroszországban, változatlan búza vetésterületen, 48 millió tonna búzatermés várható a 2008/2009. gazdasági évben (1,4 millió tonnával kevesebb, mint előző évben). A kukorica vetésterülete nőtt, és a termésmennyiség elérheti a 4,7 millió tonnát a 2008/2009. gazdasági évben az előző évi 3,8 millió tonnával szemben. Ukrajna gabonatermelése 38 millió (+8,3 millió tonna), Kazahsztán gabonatermelése 26 millió tonnára nőhet 2008-ban.

A fekete-tengeri régió országai ismét fontos szerepet tölthetnek be az exportban a 2008/2009. gazdasági évben. Oroszország, Ukrajna és Kazahsztán gabonaexportja 31,5 millió tonna lehet, 5,5 millió tonnával több, mint a 2007/2008. gazdasági évben. Ez megnöveli a versenyt az EU hagyományos (Észak-Afrika, Közel-Kelet és Dél-Európa) export piacaiért.

A spanyolországi és a balkáni esőzések javítottak a **búza** idén várható termésén. Észak-Európában későn kezdődött a tenyésztés, ami viszont kedvezőtlen a búzatermésre. Az **EU-ban** 286,2 millió tonna **gabonatermésre** számítanak a 2008/2009. gazdasági évben, ami 30,4 millió tonnás növekedést jelent az előző évhez képest. Az összes gabona-felhasználáson belül (273,9 millió tonna) takarmány célra 167,8 millió tonna kerülhet a 2008/2009. gazdasági évben, ami 1,1 millió tonnával több az előző évhez viszonyítva. Az EU-27-ben 7,7 millió tonnával 55,2 millió tonnára nőhet a kukorica-

¹ HGCA, Toepfer International, IGC, CBOT

termés a 2008/2009. gazdasági évben. Németországban 46,7 millió tonna a gabonatermés várható 2008-ban, ami 15%-os növekedést jelent 2007-hez képest (40,5 millió tonna). Ebből 24,1 millió tonna búza (2007 20,8 millió tonna), 11,8 millió tonna árpa (2007 10,4 millió tonna), 3,7 millió tonna kukorica (2007-ben 3,8 millió tonna), 3,9 millió tonna rozs (2007 2,7 millió tonna), 909 ezer tonna zab (2007 728 ezer tonna).

Az euró erősödése korlátozhatja az EU harmadik országokba irányuló gabonaexportját, ugyanakkor ösztönözheti az importot. A **búza-export** 7,9 millió tonna körül várható. A növekvő búzaárak miatt az EU takarmánygyártói olcsóbb, alternatív szemestakarmány (kukorica, cirok) importra kényszerülnek a harmadik országokból. Idén a **kukoricaimport** 12,7 millió tonna lehet, 5,7 millió tonnával több az előző évhez képest.

A búzaárakat alapvetően a keresleti igény fedezése, valamint az EU-27-ben az exportpiacok átrendeződése alakíthatja. A kukoricánál az árstabilizáló vagy növelő hatása lehet a vetésterület csökkenésének, illetve az alacsonyabb terméssel szembeni nagyobb keresletnek.

Termelői árak

Az **étkezési búza** és a **kukorica** termelői ára 5 %-kal tovább csökkent a 18. héten. Az előző év azonos időszakához viszonyítva az étkezési búza ára több mint 90%-kal magasabb 2008. 18. hetében (1-2. táblázat).

Az **étkezési búza** termelői ára januártól márciusig tartó emelkedés után csökkent, az áprilisi árszint a februári árszintre, 64 ezer Ft-ra esett. A takarmánykukorica havi termelői ára február óta folyamatosan csökkent, áprilisban 49 ezer Ft volt (1-2. ábra).

A közép-kelet és nyugat-európai búzaárakban mérsékelten csökkenő tendencia figyelhető meg. A legmagasabb a lengyel búzaár, ami 69-70 ezer Ft között stagnált az elmúlt hetekben, a legalacsonyabb jelenleg a német, amely ár 10 ezer Ft-tal a magyar ár alatt zárt a 18. héten (3. táblázat). A német árcsökkenés oka, hogy az ótermésből elegendő a készlet a belpiaci kereslet és az export fedezésére is. Egyelőre az erős euró árfolyam gyengíti a kivitelt, ami szintén árcsökkenő tényező.

Magyarországon a hazai és a környező országok kedvező terméskilátásai alakíthatják az ideai árat. A fekete-tengeri régió országainak jó termése az exportban fokozhatja a versenyt, ami szintén áralakító tényező.

Kikötői árak

A francia étkezési búza és kukorica kikötői ára márciustól csökkent a várható jobb termés, továbbá a déli féltekén kezdődő betakarítás következtében. Az euró erősödése is gyengítette a kivitelt, amely szintén árcsökkenést hozott (3-4. ábra).

A gabonafélék kikötői ára nemzetközi szinten kisebb ingadozásokkal változott a 2008. 04. 25. – 2008. 05. 02. közötti időszakban. Az amerikai keménybúza (US No. 2 HRW) 2008. május 2-i kikötői ára mérsékelten emelkedett az egy héttel korábbi árhoz képest. Az amerikai és az argentin kukorica kikötői ára is néhány dolláros emelkedést mutatott. Ebben szerepet játszott a kukoricavetés elhúzódása az USA-ban, valamint az új argentin exportvám bevezetése is (11. táblázat).

A búza európai kikötői ára 201-227 euró/t között változott a 18. héten, 45-65 euróval magasabban, mint 2007 ugyanezen hetében (9. táblázat).

Tőzsdei árak

A Budapesti Értéktőzsde árupiai szekciójában az euró búza májusi határidőre szóló kötése az április 23-i mélypont után (57500 Ft), újra növekedésnek indult és április végén mintegy 60 ezer Ft-on zárt. Az augusztusi és szeptemberi határidőre szóló kötések 45 ezer Ft-on stagnáltak az elmúlt két hétben (5. ábra). A takarmánykukorica májusi határidőre szóló kötése tovább mérséklődött, és április utolsó hetében 46500 Ft-os szinten stagnált. A júliusi és augusztusi határidőkre szóló kötések a májusi határidő szintjén állandósultak (6. ábra). A tőzsdei árak stagnálása azt mutatja, hogy az új terméseredmények, különösen a kukorica esetében, még bizonytalanok, ugyanakkor a tőzsdei jegyzések alapján a búzaár mérséklődése várható a betakarítás kezdetére, amennyiben az időjárás kedvezően alakul.

Feldolgozói értékesítési árak

A feldolgozói értékesítési árak stagnáltak illetve mérsékelten emelkedtek 2008 áprilisában az előző hónap áraihoz képest. A fehér kenyérliszt feldolgozói értékesítési ára 80-, a rétesliszté 90-95-, a finomliszté 85-, valamint a búzadarabé 100 Ft körül alakult. Az étkezési búza termelői ára áprilisban 110-, a finomliszt feldolgozói értékesítési ára 50-, fogyasztói ára 30%-kal haladta meg az előző évi áprilisi árszintet (9-14. ábra).

Össességében a termelői, feldolgozói és fogyasztói árak mérsékelt csökkenése figyelhető meg 2008 negyedik hónapjában. Figyelemre méltó, hogy 2008. januártól az alapanyag termelői és a finomliszt feldolgozói értékesítési, va-

lamint fogyasztói árának változása eltér egymástól. Ennek oka lehet, hogy az alapanyag iránt 2008-ban is folyamatos volt a kereslet, míg lisztek esetén feltehetően változatlan a fogyasztás.

Fogyasztói árak

A francia üzletláncban a finomliszt fogyasztói ára jelentős esés után mérsékelten növekedett, majd a 19. héten elérte az idei legmagasabb árszintet (130 Ft). A hazai üzletláncban a finomliszt fogyasztói ára továbbra is 110 Ft-on stagnál (13. ábra).

1. táblázat

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA A 18. HÉTEN *SZÁRMAZÁSI HELY SZERINT

Megnevezés		*Szarmazási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak - Magyaro.	2008. 17. hét	2008. 18. hét	2008. 18. hét/ 2008. 17. hét (%)
Étkezési búza	tonna		7 021,19	2 324,31	4 893,59	9 447,08	193,05
	Ft/t		61 849,98	64 188,96	64 861,28	62 420,29	96,24
Takarmánybúza	tonna	-		-	-		-
	Ft/t	-		-	-		-
Takarmánykukorica	tonna	1651,46			2 544,33	8 003,09	314,55
	Ft/t	46927,23			47 977,94	46 339,24	96,58
Takarmányárpa	tonna				-		-
	Ft/t				-		-

*Szarmazási hely, ahol a gabonát megtermelték

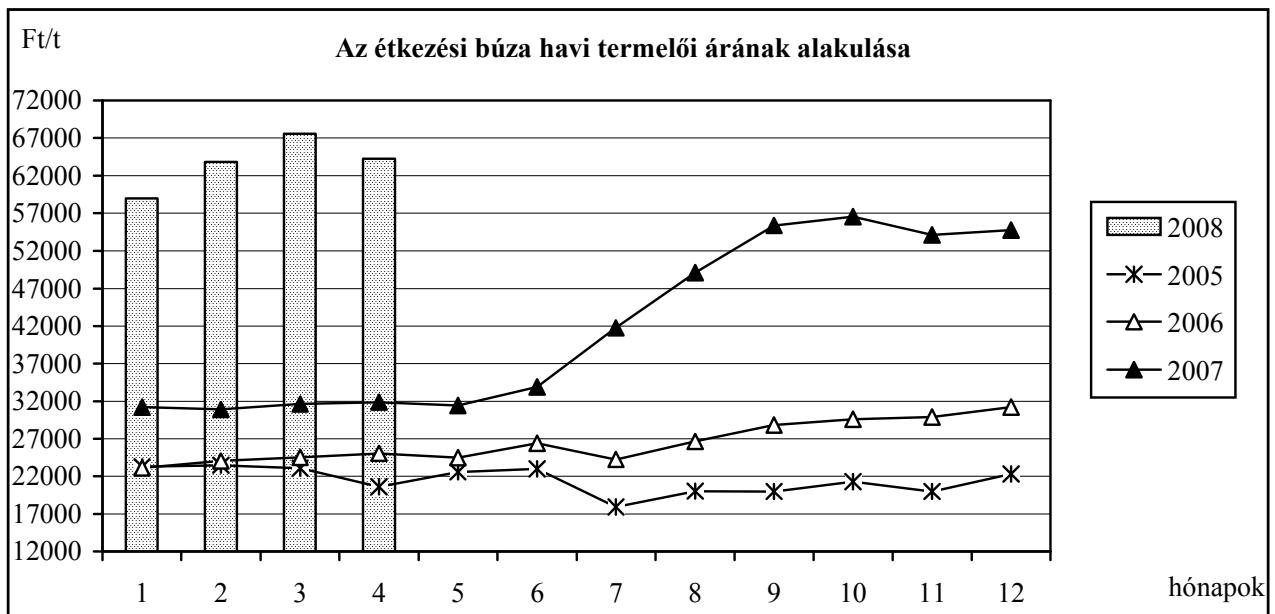
Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus. Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

2. táblázat

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA A 18. HÉTEN

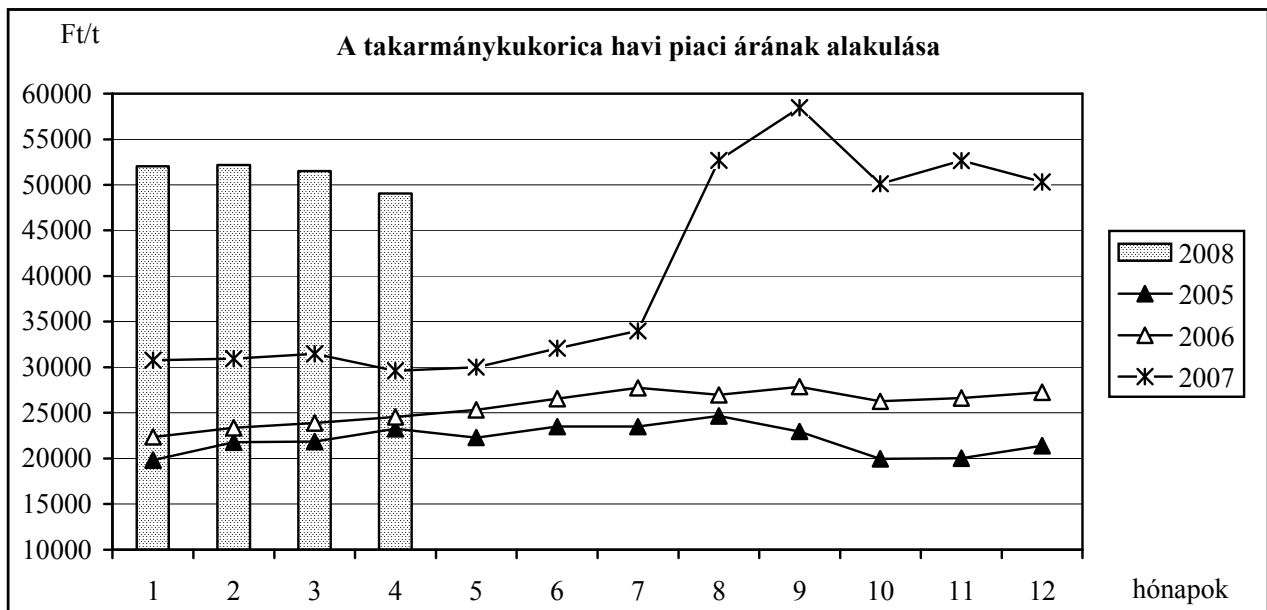
Megnevezés		Országos				
		2007. 18. hét	2008. 17. hét	2008. 18. hét	2008.18. hét/ 2007. 18. hét (%)	2008. 18. hét/ 2008. 17. hét (%)
Étkezési búza	tonna	11 365,15	4 893,59	9 447,08	83,12	193,05
	Ft/t	32 131,33	64 861,28	62 420,29	194,27	96,24
Takarmánybúza	tonna			-		-
	Ft/t			-		-
Takarmánykukorica	tonna		2 544,33	8 003,09		314,55
	Ft/t		47 977,94	46 339,24		96,58
Takarmányárpa	tonna					-
	Ft/t					-

1. ábra

Forrás: PÁIR, termelői ár: ÁFA és szállítási költség nélküli ár

2. ábra

Forrás: PÁIR, termelői ár: ÁFA és szállítási költség nélküli ár

**AZ ÉTKEZÉSI BÚZA TERMELŐI ÁRÁNAK ALAKULÁSA
NÉHÁNY KÖZÉP-KELET- ÉS NYUGAT-EURÓPAI ORSZÁGBAN**

hetek	Észtország	Nagy-Britannia	Németország	Szlovákia	Magyarország
	Ft/tonna				
52	48 870	—	—	52 760	52 420
1	57 710	—	62 430	55 464	57 330
2	53 110	65 690	60 200	55 736	55 730
3	52 300	65 150	60 490	56 620	55 912
4	59 560	67 310	61 930	56 720	54 971
5	58 630	—	61 810	58 320	61 700
6	53 560	65 240	62 160	59 060	61 720
7	56 580	69 120	65 830	60 360	62 330
8	59 380	—	65 810	60 370	63 530
9	57 120	—	66 900	61 870	67 760
10	56 760	69 490	67 340	62 730	67 558
11	—	69 880	67 620	63 640	67 100
12	57 680	—	66 740	62 760	68 880
13	56 460	67 340	65 420	59 260	67 230
14	54 110	65 010	61 970	59 680	64 440
15	—	—	—	—	67 312
16	—	62 250	58 080	61 350	63 624
17	54 220	—	55 380	59 830	64 861
18	—	—	52 370	—	62 420

hetek	Oroszország	Lengyelország	Lettország	Bulgária	Litvánia
	Ft/tonna				
52	—	—	—	63 350	49 360
1	—	58 560	59 020	63 100	56 620
2	—	59 970	58 640	63 980	57 030
3	48 110	61 870	60 850	63 490	59 150
4	—	—	60 700	64 300	—
5	51 000	63 500	59 010	65 120	60 550
6	52 690	64 360	62 930	64 750	60 290
7	—	65 680	54 900	66 790	63 810
8	59 140	66 070	62 720	66 080	65 390
9	62 450	66 910	65 930	67 290	67 150
10	63 960	68 620	—	67 480	70 050
11	—	69 730	60 330	67 890	72 180
12	65 470	68 550	—	65 790	68 820
13	67 680	68 590	65 820	66 020	67 300
14	—	69 650	66 410	66 390	68 450
15	—	—	—	—	—
16	—	69 790	63 440	64 530	63 860
17	—	69 520	—	—	62 990
18	—	—	—	—	—

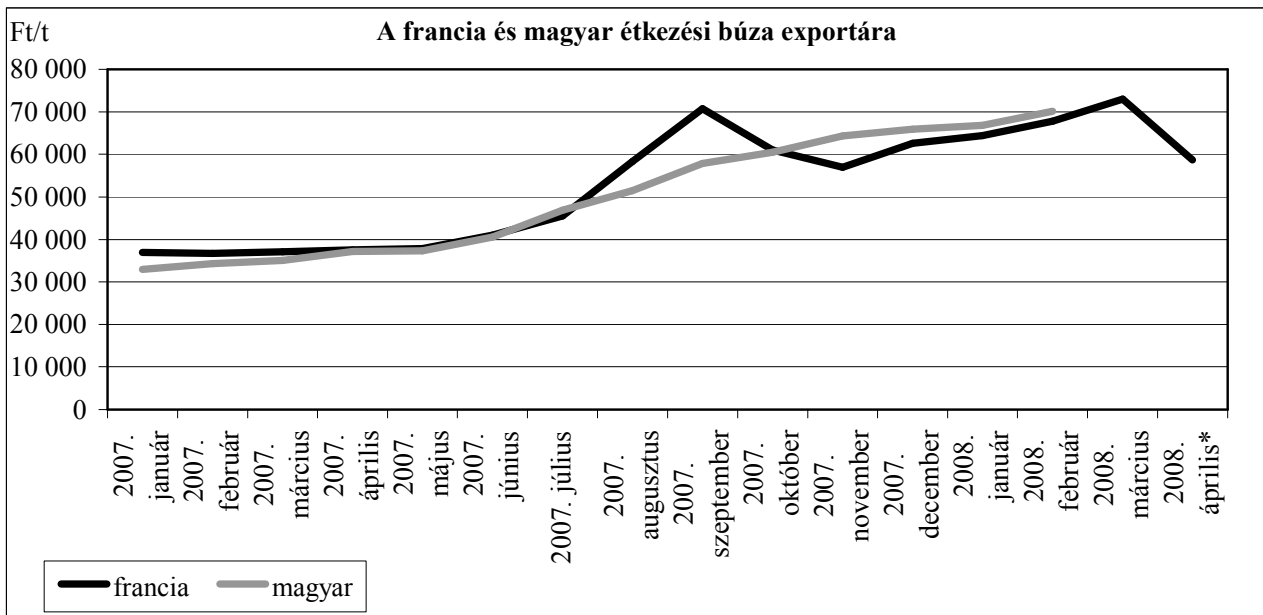
Megjegyzés-az ár a következő standardra vonatkozik:

- hektolitersúly min. 73 kg
- nedvességtartalom max. 14,5%
- idegen magtartalom max. 7%
- csírázott szemszázalék max. 4%
- Hageberg-féle esésszám min. 220

Eltérések a standardtól:

- Bulgária -hektolitersúly min.76kg, nedvességtartalom max.14%, idegen magtartalom max.4%
- Csehország -hektolitersúly min 76kg, nedvességtartalom max.14%, idegen magtartalom 6%, csírázott szemszázalék 2,5%
- Észtország -hektolitersúly 72 kg, Hageberg-féle esésszám 180, csírázott szemszázalék 3%
- Lengyelország -hektolitersúly min.76 kg, idegen magtartalom max. 6%
- Magyarország -hektolitersúly 76 kg, csírázott szemszázalék max. 2%, Hageberg-féle esésszám 230
- Nagy-Britannia -hektolitersúly min.76 kg, Hageberg-féle esésszám 250
- Szlovákia -hektolitersúly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%
- Ukraina - 12%-os fehérjetartalom, idegen magtartalom max. 8%

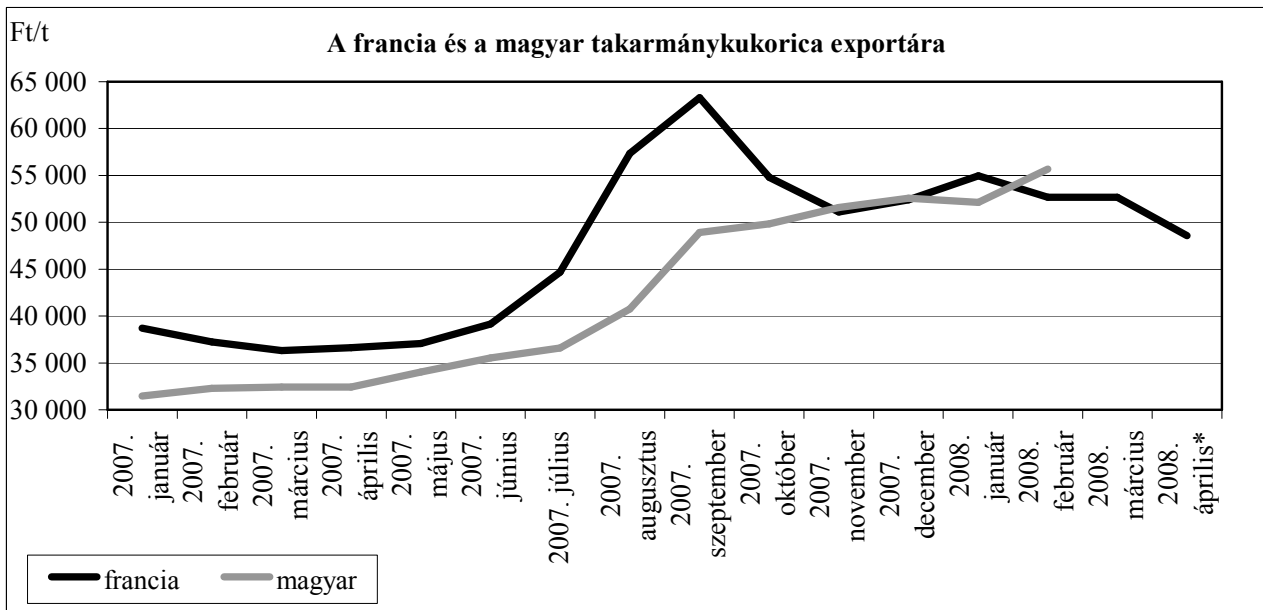
3. ábra

Forrás: KSH, HGCA

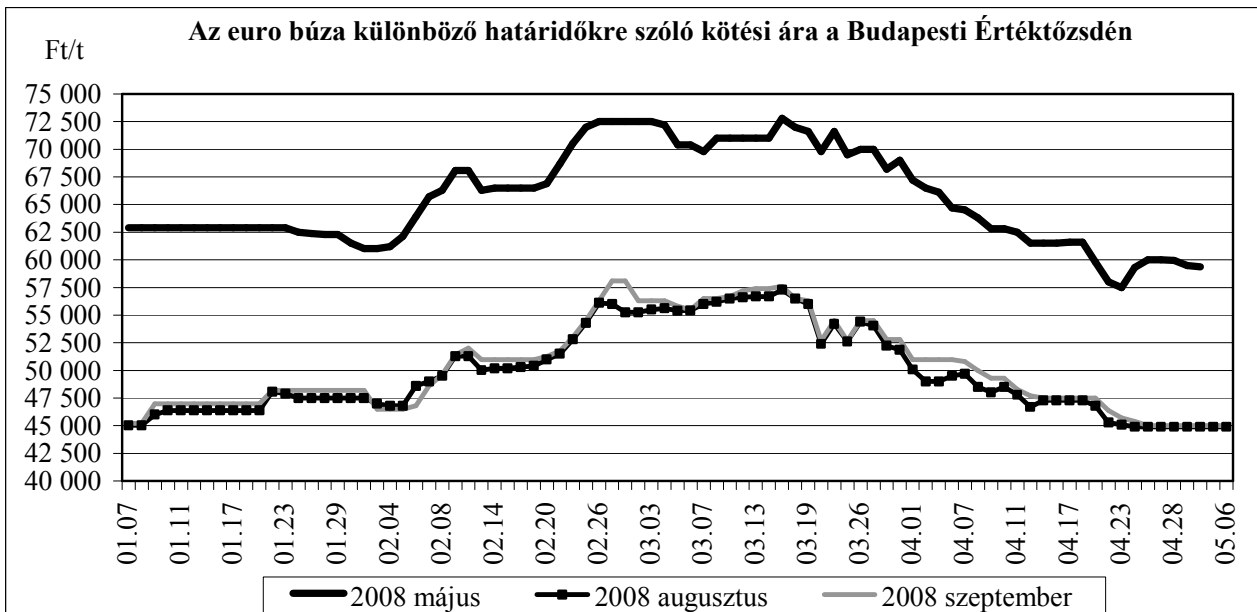
*április 18-ig

4. ábra

Forrás: KSH, HGCA

*április 25-ig

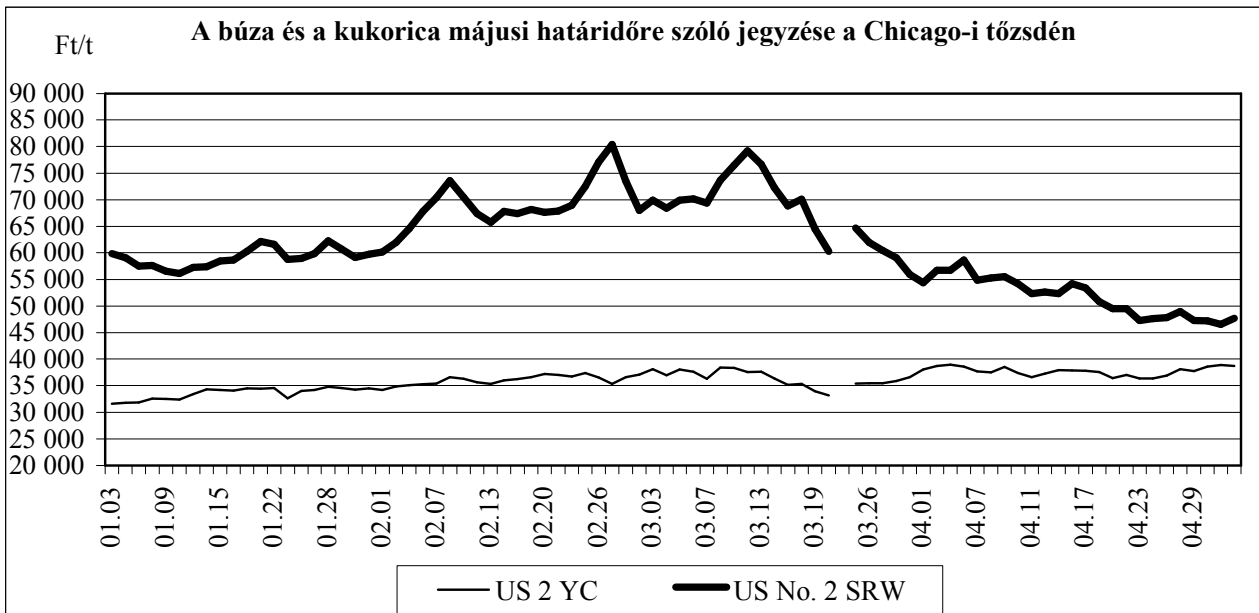
Forrás: BÉT

US 2 YC-USA 2. Yellow Corn
 US No. 2 SRW-USA 2. Soft Red Winter

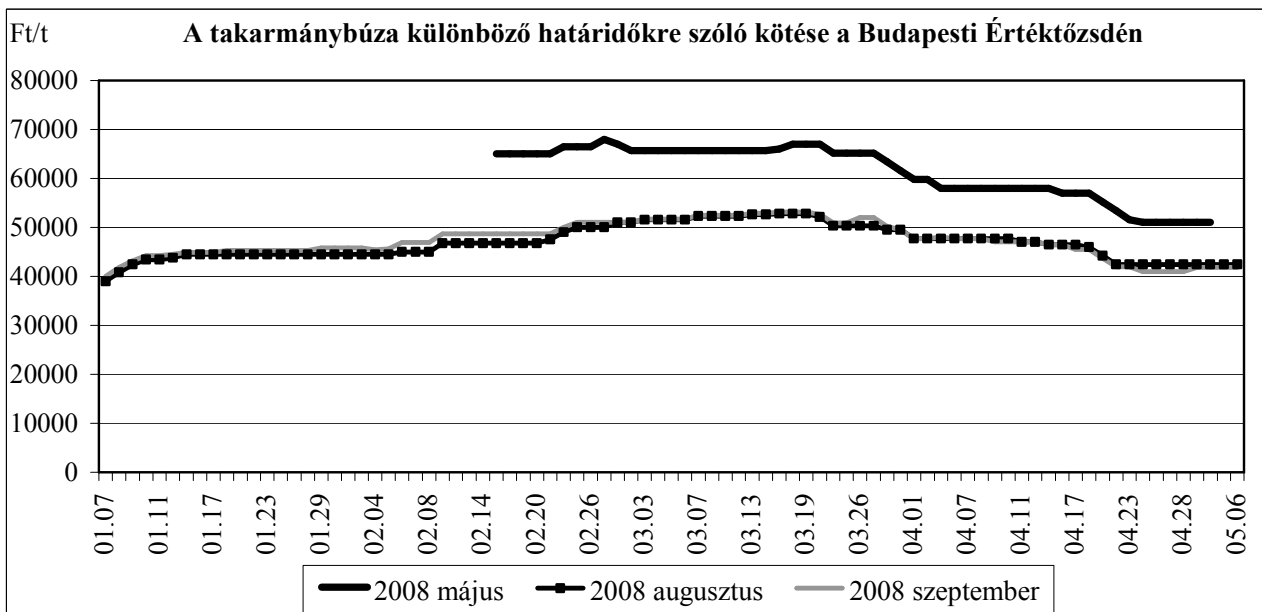
Forrás: CBOT-Chicago Board of Trade

7. ábra

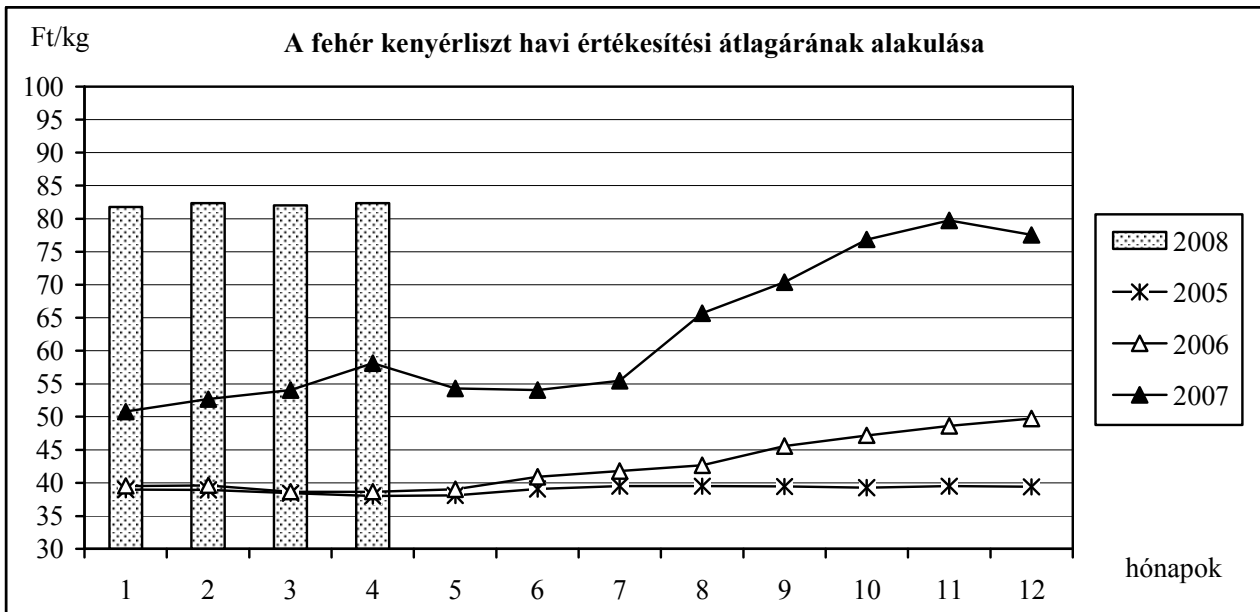
Forrás: BÉT

8. ábra

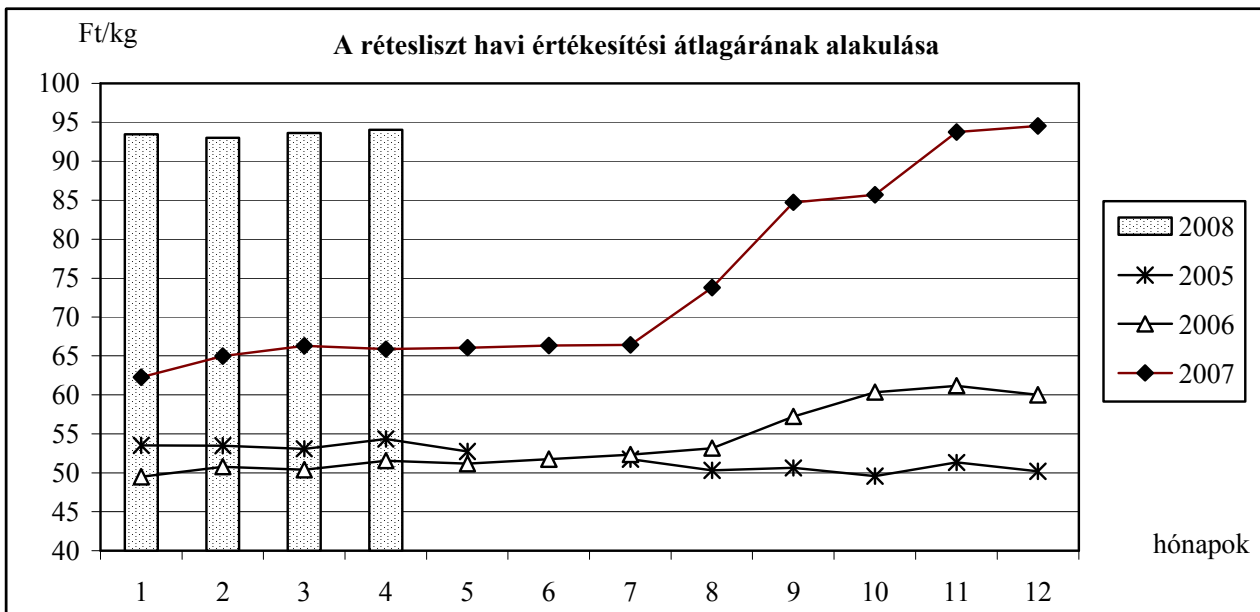
Forrás: BÉT

9. ábra

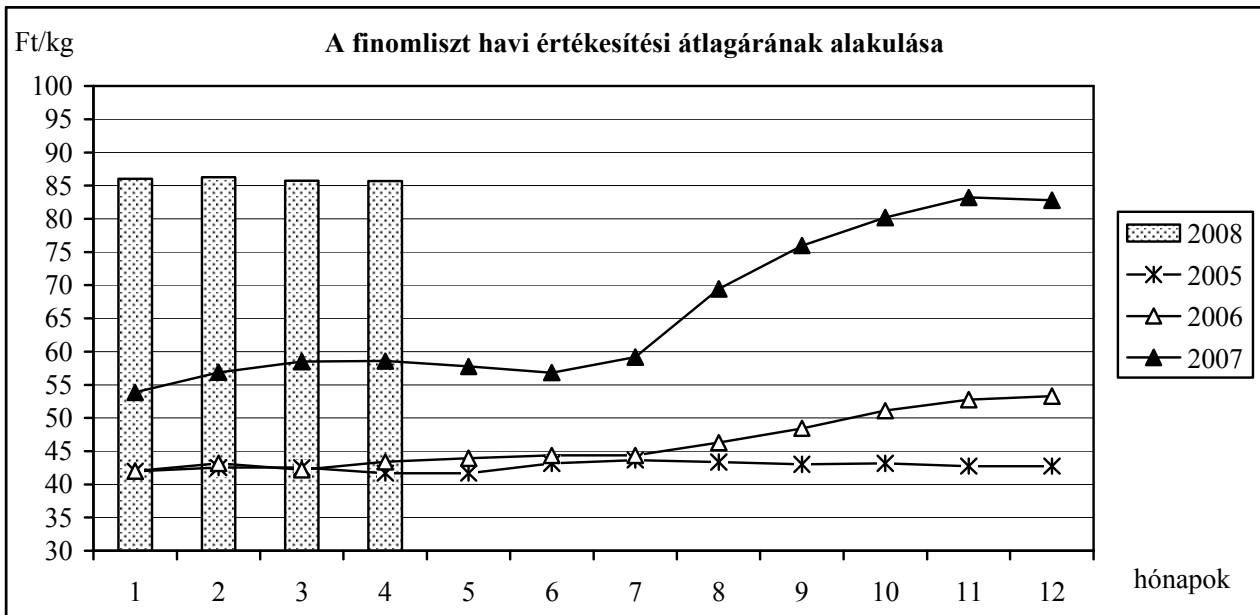
Forrás: PÁIR

10. ábra

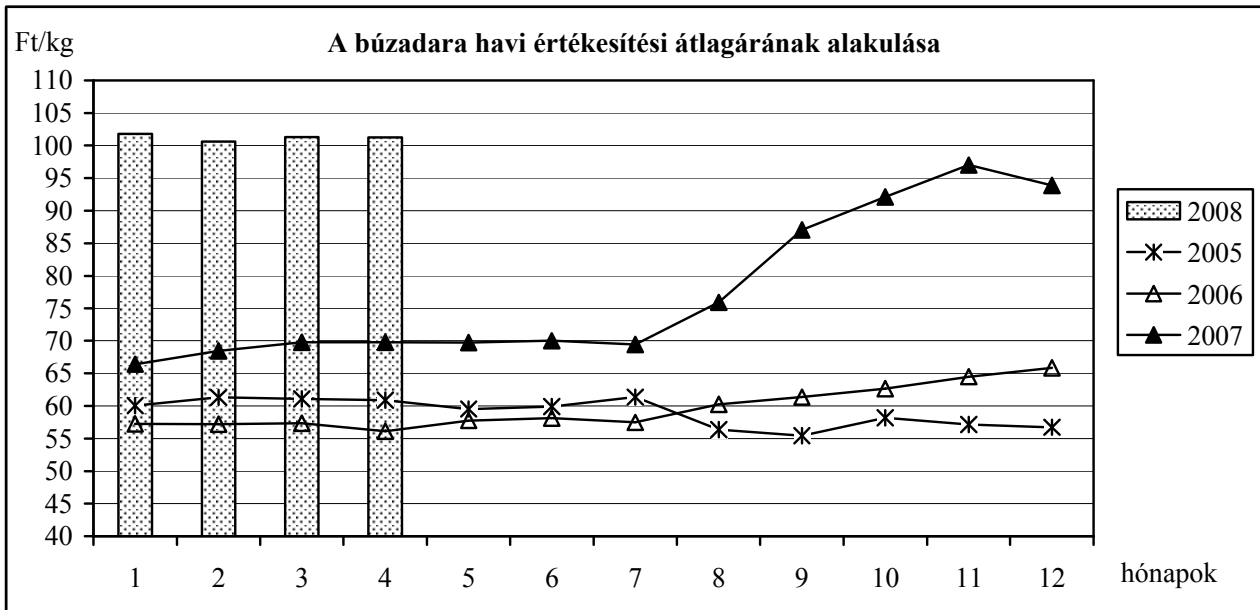
Forrás: PÁIR

11. ábra

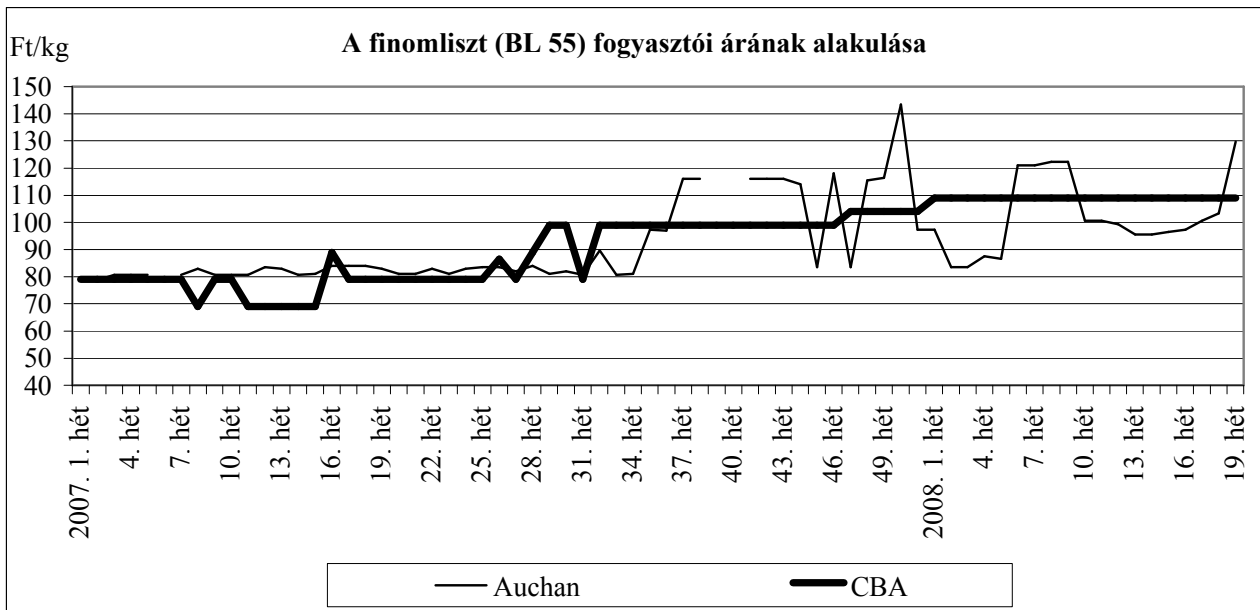
Forrás: PÁIR

12. ábra

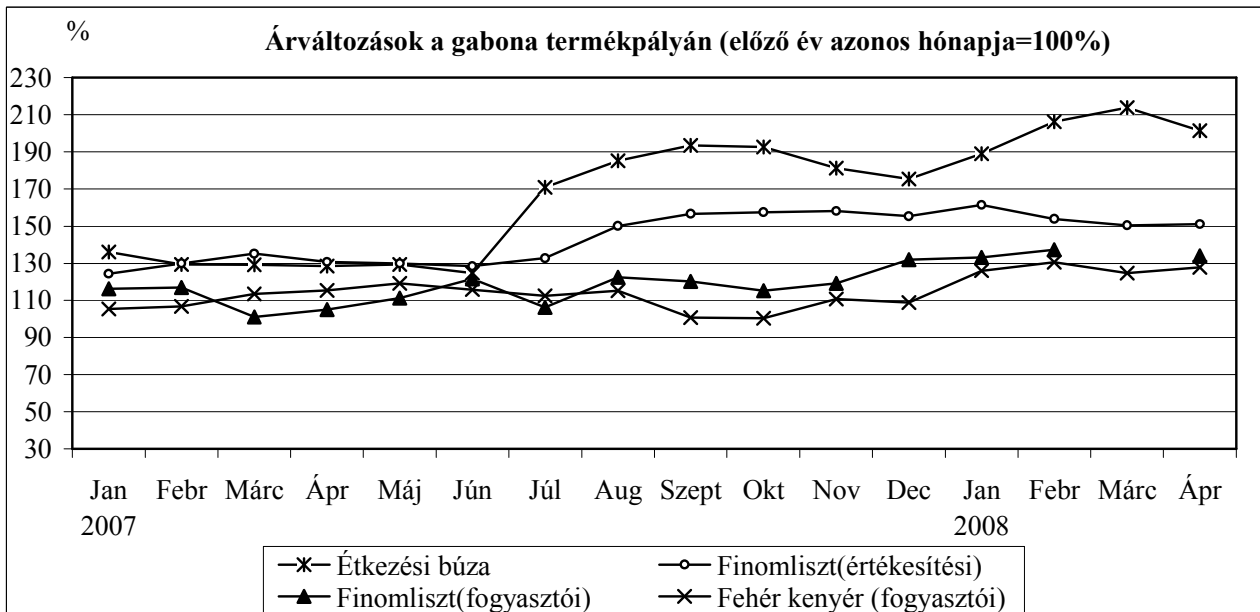
Forrás: PÁIR

13. ábra

Forrás: PÁIR

14. ábra

Forrás: PÁIR

GABONA ALAPÚ TERMÉKEK ÉRTÉKESÍTÉSI ÁRA A 18. HÉTEN

Gabonaipari termékek		Országos				
		2007. 18. hét	2008. 17. hét	2008. 18. hét	2008.18. hét/ 2007. 18. hét (%)	2008. 18. hét/ 2008. 17. hét (%)
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	1048,32	1535,64	929,43	88,66	60,52
	Ft/kg	53,34	81,96	82,21	154,14	100,31
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	1513,08	1608,62	1131,75	74,80	70,36
	Ft/kg	56,31	84,89	85,21	151,33	100,38
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	924,90	912,34	282,94	30,59	31,01
	Ft/kg	61,63	93,64	91,21	148,01	97,41
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	55,83	60,00	34,00	60,90	56,67
	Ft/kg	61,63	89,03	89,41	145,09	100,43
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	44,50	42,00	41,01	92,16	97,64
	Ft/kg	63,25	91,15	88,90	140,56	97,53
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	47,00	93,71	73,56	156,51	78,50
	Ft/kg	71,66	99,86	97,88	136,59	98,01
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	603,71	826,83	436,46	72,30	52,79
	Ft/kg	52,30	79,96	81,09	155,04	101,41
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	1112,99	1131,25	816,58	73,37	72,18
	Ft/kg	55,23	82,76	83,82	151,78	101,28
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	225,59	366,82	171,55	76,04	46,77
	Ft/kg	56,17	85,62	86,23	153,52	100,72
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	63,75	68,10	41,13	64,52	60,40
	Ft/kg	59,78	87,65	88,27	147,66	100,71
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	62,67	60,36	23,35	37,26	38,68
	Ft/kg	67,90	102,83	99,12	145,98	96,40

5. táblázat

A MEGFIGYELT GABONA ALAPÚ TERMÉKEK FOGYASZTÓI ÁRA 2008-BAN

Termék	2007 április	2008 március	2008 április
Finomliszt BI 55 1 kg	93	132	125
Fehér kenyér 1 kg	182	226	233
Félbarna kenyér 1 kg	144	213	205
Étkezési búzadara AD /kg	118	145	147

Forrás: PÁIR

KÜLPIACI INFORMÁCIÓK

HATÁRIDŐS PIACOK (2008. május 2.)

6. táblázat

Búza

MATIF, Párizs		CBOT, Chicago *(őszi, lágy búza)			Kansas **(őszi, kemény búza)			Minneapolis *** (tavaszi, kemény búza)			LIFFE****			
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Fű/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Fű/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Fű/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Fű/tonna	Szállítási határidő	GBP / tonna	Fű/tonna
2008. május	218,00	55 248	2008. május	292,45	47 707	2008. május	329,93	53 821	2008. május	424,35	69 224	2008. május	161,50	51 840
2008. augusztus	199,00	50 433	2008. július	297,23	48 487	2008. július	316,42	51 618	2008. július	351,60	57 357	2008. július	163,00	52 321
2008. november	198,75	50 369	2008. szeptember	302,37	49 326	2008. szeptember	320,19	52 233	2008. szeptember	328,46	53 582	2008. november	139,90	44 907
2009. január	199,00	50 433	2008. december	309,72	50 525	2008. december	326,62	53 282	2008. december	331,39	54 060	2009. január	142,00	45 581
2009. március	199,00	50 433	2009. március	315,87	51 528	2009. március	329,93	53 821	2009. március	334,33	54 539	2009. március	144,50	46 583
2009. május	199,00	50 433	2009. május	317,80	51 843	2009. május	323,31	52 742	2009. május	334,33	54 539	2009. május	147,00	47 186

*SRW-Soft Red Winter

**HRW-Hard Red Winter

***DNS-Dark Northern Spring

**** étkelési és takarmánybúza

CBOT-Chicago Board of Trade

KCBOT-Kansas City Board of Trade

MGE-Minneapolis Grain Exchange

Kukorica

7. táblázat

MATIF, Párizs		CBOT, Chicago			
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Fű/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Fű/tonna
2008. június	192,00	48 659	2008. május	237,01	38 663
2008. augusztus	192,00	48 659	2008. július	241,53	39 401
2008. november	193,50	49 039	2008. szeptember	245,37	40 027
2009. január	194,00	49 165	2008. december	247,83	40 429
2009. március	197,50	50 052	2009. március	251,87	41 088
2009. június	194,50	49 292	2009. május	254,53	41 521

MATIF-Marché A Terme d' Instruments Financiers

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

Repce

MATIF, Párizs		
Szállítási határidő	EUR / tonna	Fű/tonna
2008. augusztus	408,50	103 526
2008. november	413,50	104 793
2009. február	419,25	106 251
2009. május	424,75	107 644
2009. augusztus	397,00	100 612
2009. november	397,00	100 612

MATIF-Marché A Terme d' Instruments Financiers

8. táblázat

ÉTKEZÉSI BÚZA ÉS TAKARMÁNYKUKORICA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRA

	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Szállítási hónap
Étkezési búza	2007.18. hét		2008. 18. hét		
Franciaország					
Rouen	157	38 607	202	51 208	május
La Pallice			207	52 475	május
* Creil	146	35 895	201	50 955	május
Németország					
Hamburg			227	57 529	május
Würzburg	150	36 980	215	54 487	május
Köln	163	40 184	205	51 953	május
Drezda			220	55 755	május
Dánia					
Koppenhága					
Olaszország					
Milánó					
Bologna					
Belgium					
Brüsszel			220	55 755	május
Spanyolország					
**Barcelona					
Ausztria					
Bécs					
Finnország					
Nokia					
Takarmánykukorica					
Franciaország					
*Creil	150	37 004			május
Bordeaux/Bayonne	158	38 976	187	47 407	május
La Pallice	158	38 853	186	47 153	május
Németország					
Hamburg					
Olaszország					
Bologna					
Spanyolország					
**Barcelona					

*FOB - Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

** - import búzaár

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

TAKARMÁNYBÚZA ÉS TAKARMÁNYÁRPA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRA

	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Szállítási hónap
Takarmányárpa	2008.18. hét		
Anglia			
Kelet-Anglia	196	49 611	május
Franciaország			
Rouen	177	44 872	május
La Pallice			
* Creil	165	41 831	május
Németország			
Hamburg	192	48 659	május
Hannover			
München			
Drezda	198	50 179	május
Dánia			
Koppenhága			
Olaszország			
Bologna			
Belgium			
Brüsszel	189		május
Spanyolország			
Barcelona			
Ausztria			
Bécs			
Finnország			
Raisio	173	43 717	május
Takarmánybúza			
Franciaország			
*Creil	195	49 434	május
Németország			
Hamburg	215	54 487	május
Hollandia			
*Rotterdam	215	54 487	május
Belgium			
Brüsszel	210	53 220	május

*FOB - Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

NEMZETKÖZI GABONAJEGYZÉSEK

BÚZA	2008.04.25.		2008.05.02.		Szállítási hónap	Kikötő
	USD/t	Ft/t	USD/t	Ft/t		
keménybúza						
⁽¹⁾ Kanada CWRS 13,5%	487,76	79 270,76	473,47	77 232,43	június	*FOB St. Lawrence
⁽²⁾ Ausztrália APH 14 %	441,00	71 671,32	414,00	67 531,68	május	*FOB Eastern States
⁽³⁾ US No. 2 DNS 14%						*FOB Portland
⁽⁴⁾ US No. 2 HRW	341,90	55 565,59	345,50	56 357,96	május	*FOB US Gulf
⁽⁵⁾ Ausztrália ASW	431,00	70 046,12	404,00	65 900,48	május	*FOB Eastern States
⁽⁶⁾ EU, Franciaó. alapminőség			330,80	53 960,10	május	*FOB Rouen
lágybúza						
⁽⁷⁾ US No. 2 SRW	301,50	48 999,78			május	*FOB US Gulf
⁽⁸⁾ Ukrajna lágy búza						*FOB Black Sea
DURUMBÚZA						
⁽⁹⁾ Kanada CWAD 1	681,70	110 789,88	679,40	110 823,73	május	*FOB St. Lawrence
⁽¹⁰⁾ Kanada CWAD 2	681,70	110 789,88	679,40	110 823,73	május	*FOB St. Lawrence
KUKORICA						
⁽¹¹⁾ US No. 3 YC	242,60	39 427,35	245,70	40 078,58	május	*FOB US Gulf
Argentína	209,20	33 999,18	212,20	34 614,06	június	*FOB Up River
ÁRPA						
⁽¹²⁾ EU , Franciaó., takarmány			272,10	44 384,95	május	*FOB Rouen
Ukrajna, takarmány						*FOB Black Sea
⁽¹³⁾ US PNW						*FOB PNW

(1) CWRS-Canada Western Red Spring-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(2) Ausztrália APH- Australian Prime Hard-14 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(3) US No. 2 DNS- USA Dark Northern Spring- 14%-os fehérjetartalom-keménybúza

(4) US No. 2 HRW-USA Hard Red Winter-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(5) ASW- Australian Standard White-standardbúza

(6) EU, Franciaó. alapminőség - a világgpiaci árnak elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(7) US No. 2 SRW- USA Soft Red Winter-10,3 %-os fehérjetartalom-lágybúza

(8) Ukrajna lágy búza- 12%-os fehérjetartalom-lágybúza

(9) Kanada CWAD 1-Canada Western Amber Durum 1-kemény

(10) Kanada CWAD 2-Canada Western Amber Durum 2-kemény

(11) US YC 3- USA No. 3 Yellow Corn

(12) EU , Franciaó., takarmányárpa-a világgpiaci árnak elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(13) US PNW- USA Pacific Northwest

*FOB-Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

CUKOR PIACI JELENTÉS

- ***Kisebb emelkedés után ismét csökkent a cukor világpiaci ára.***
- ***Továbbra is nyomott az uniós cukorpiac, a jövő gazdasági évben csökkenő belső termelés viszont akár ár-emelkedéshez is vezethet.***
- ***Marginalizálódott a cukorrépa termelése az országban, a vetésterület a jövő évben tovább koncentrálódik a Dél-Dunántúlon.***

Világpiaci helyzet

Április első felében kisebb áremelkedés történt a cukorpiacon (1-4. ábra), de a hónap második felétől ismét estek az árak. Az áremelkedés mögött az előző hónapokhoz hasonlóan a pénzügyi alapok aktivitása állt, amit a kínai cukornádültetvények télen bekövetkezett károsodásáról szóló hírek is erősítettek. A hónap közepétől azonban ismét előtérbe kerültek a brazil rekordtermésről és a vártnál jobb indiai cukornád-termésről szóló hírek, amelyek várhatóan tovább növelik a túlkínálatot a piacon. Így a brazil termés júliusi piaci megjelenésével várhatóan ismét csökkenni fognak az árak.

A szakértők ismét felhívták a figyelmet a pénzügyi alapok piacszavaró, áreltérítő szerepére, ami egyik oka lehet a cukorpiac kiegyensúlyozatlanságának, a túlkínálat melletti magas áraknak. Mivel az alapok kereslete miatt nem csökkenhetnek az árak, a termelői oldal ösztönzést kap a cukortermelés további kiterjesztésére, miközben a keresleti oldalon a magas árak jelentős fogyasztáscsökkenést jelenthetnek – elsősorban a cukor esetén még magas árrugalmassággal rendelkező fejlődő országokban. Ha ehhez hozzávesszük, hogy az alapélelmiszernek számító gabonák árrobbanása miatt egyes fejlődő országokban jelentősen csökkent a reáljövedelem, aminek egyre nagyobb részét kénytelenek gabonafélékre fordítani (Giffen-hatás), világosan látható, hogy a cukor iránti kereslet növekedése jelentő-

sen lelassulhat a következő fél-egy éves időszakban. Ez a készletek további halmozódásához vezethet, növelve egy újabb nagy áresés veszélyét.

Európai uniós körkép

Megjelentek az első becslések az EU 2008. évi cukortermeléséről. A drasztikus kvótacsökkentés hatására 1,65-ről 1,4 millió hektárra csökken a vetésterület (1999-ben még 2.6 millió hektáron vetettek cukorrépat ugyanezen országokban). A termés várhatóan 14,6 millió tonnára csökken, míg 2007-ben még 17,7 millió tonnát takarítottak be. A 18 millió tonnás fogyasztásnál immár jóval kisebb termelés, az ennek nyomán növekvő import, valamint a kialakuló deficit és szufficit cukormérlegű EU-tagok ellátásának biztosítása érdekében az EU várhatóan pontosítja a termékpálya szabályozását. Ennek megfelelően az intervenciót felváltó magántárolási rendszer akkor léphet működésbe, ha az uniós piaci ár a referenciaár 85%-a alá esik (ez ebben a gazdasági szezonban 115 ezer forint/tonna, 2009-től pedig 85 ezer forint/tonna lesz). Ha azonban egy országban az ár a referenciaár 80%-a alá esik, miközben az EU-s ár annak 85%-a felett marad, akkor is igényelhetővé válik a magántárolási támogatás. A maximum 600 ezer tonnás keretből az egyes országkvóták alapján igényelhető a magántárolási kapacitás.

Az uniós piaci helyzetet jól jellemzi, hogy a legszegényebb uniós polgárokat támogató segélyprogramok ellenére még mindig több, mint 400 ezer tonnás intervenció készlet található a raktárakban, ami jól jelzi a piac jelenlegi túltelítettségét (1. táblázat). A túltelítettség azonban várhatóan csökken a 2008-as termés esése miatt.

Hazai körkép

A hazai cukorrépa nagy része már a földben van, de amint azt várni lehetett (lásd előző cukorbulletin), a vetésterület drasztikusan lecsökkent. Az utolsó „békeévnék” számító 2006-ban, amikor még a kabai gyár is üzemelt, közel 60 ezer hektáron vetettek cukorrépát, ennek zömét az Alföldön (5-7. ábra). A legnagyobb vetésterület Hajdú-Biharban volt, de jelentős cukorrépatermő terület volt Borsod-Abaúj-Zemplén és Békés megye is. 2008-ban a vetésterület 8500 hektárra csökkent (87%-os csökkenés 2006-hoz képest), Északkelet-Magyarországról pedig teljesen eltűnt ez a haszonnövény (6. ábra). Általában is elmondható, hogy szinte teljesen eltűnt a cukorrépa a vetésforgóból, még olyan helyeken is, ahol az egyetlen megmaradt gyár (a kaposvári) közelsége indokolta volna a termelés fenntartá-

sát (Baranya, Tolna). Ennek oka a termelők gabona- és olajnövényekhez való átpártolása, ami a kaposvári gyárat arra kényszerítette, hogy a kisalföldi régióban, sőt az Alföldön is termeltesen cukorrépát.

Ha az üzem sikeresen átvészeli a 2008-as évet, és sikerül növelni a cukorrépa jövedelmezőségét más haszonnövényekkel szemben, akkor jövőre várhatóan tovább nő az országos cukorrépa-vetésterületen belül a dél-dunántúli, Fejér és Bács-Kiskun megyei vetésterület súlya, míg a többi megyében ha nem is abszolút, de relatív mértékben tovább csökken a vetésterület.

A hazai fogyasztói árak a túlkínálatos uniós piac hatására tovább csökkentek (8. ábra).

Tisztelt Olvasó!

A hazai cukorrépa-vetésterület drasztikus csökkenéssel, valamint a hazai gyárak (egy kivétellel történő) bezárása, ezzel a felhasználók körének jelentős szűkülése miatt a jövőben nem havonta, hanem negyedéves gyakorisággal (február, május, augusztus, november) jelenik meg a Cukor Piaci Jelentés.

Köszönjük eddigi szíves figyelmüket, amelyre a továbbiakban is számítunk!

A szerzők.

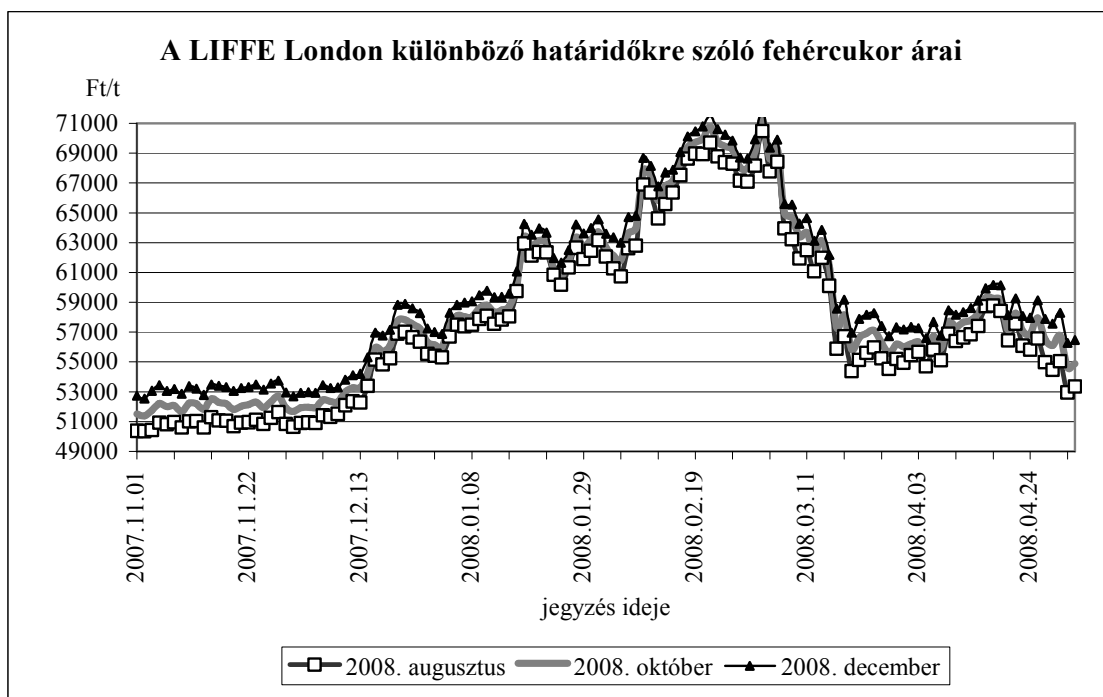
1. táblázat

AZ EU CUKORINTERVENCIÓS KÉSZLETEI 2008 ÁPRILIS 9-ÉN

Országok	Készletek 2007 végén	2008-ben segélyként szétosztott készletek	Intervenciós készletek 2007. április 9-én
	M.e.: tonna	M.e.: tonna	M.e.: tonna
Belgium	22121	12761	9360
Csehország	30754	67	30687
Franciaország	0	0	0
Írország	12000	0	12000
Lengyelország	19129	19129	0
Magyarország	79343	51964	27379
Németország	0	0	0
Olaszország	270263	13847	256416
Spanyolország	23043	23043	0
Svédország	49522	0	49522
Szlovákia	34000	0	34000
Szlovénia	953	953	0
Összesen	541128	121764	419364

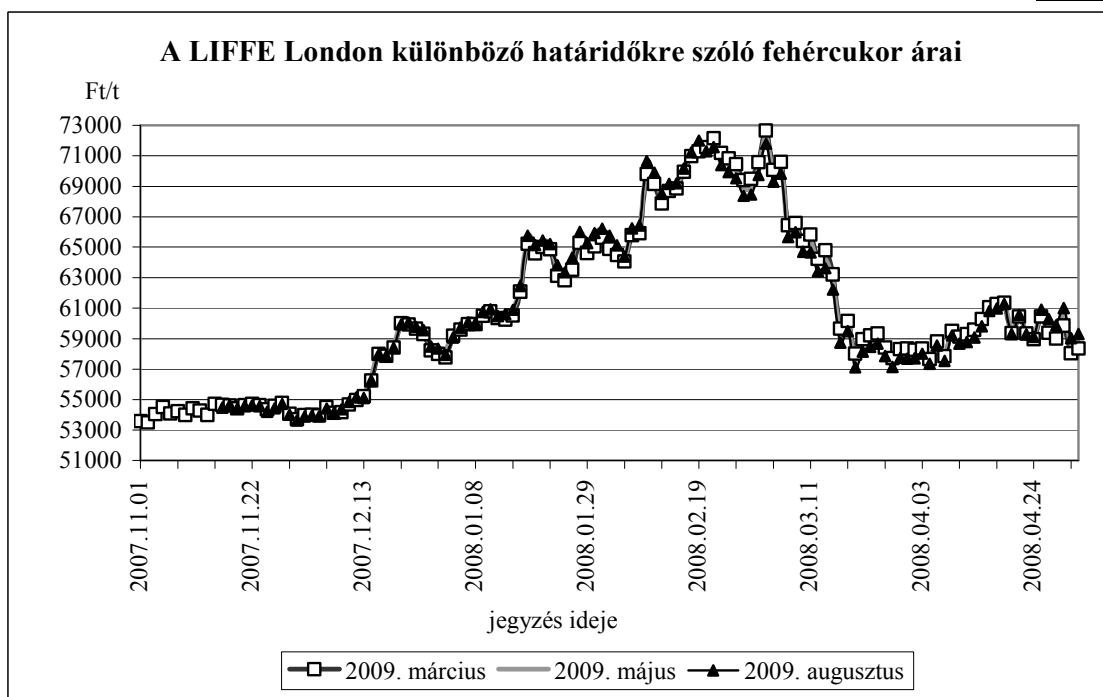
Forrás: EU Sugar Man.Com

1. ábra

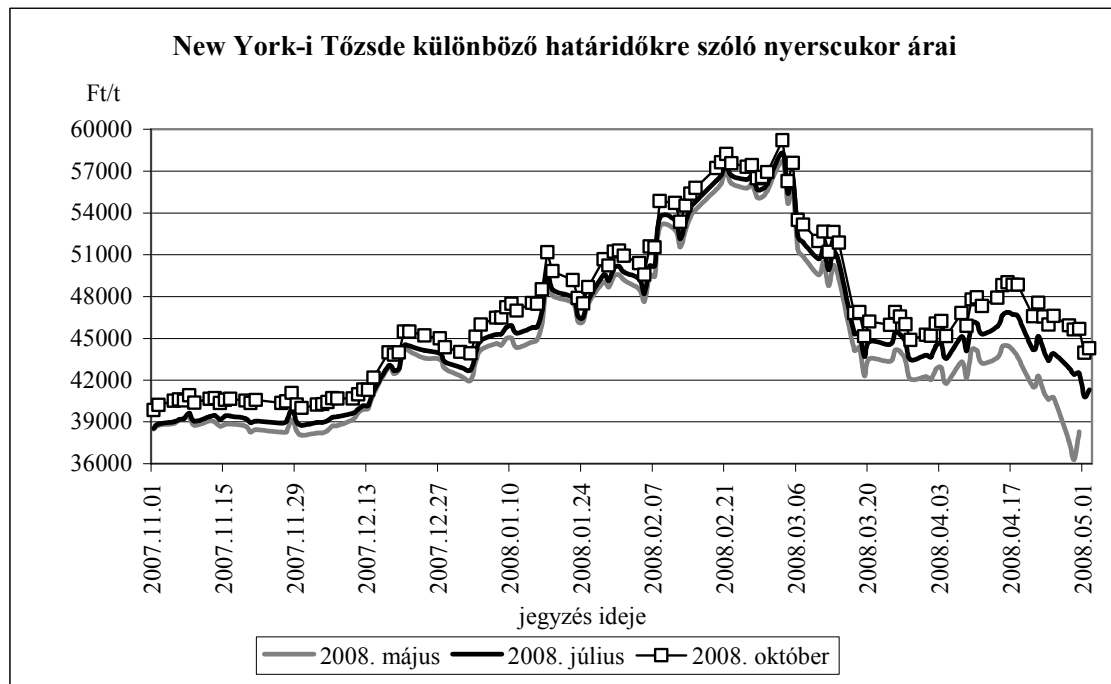
Forrás: International Financial Futures Exchange London

2. ábra

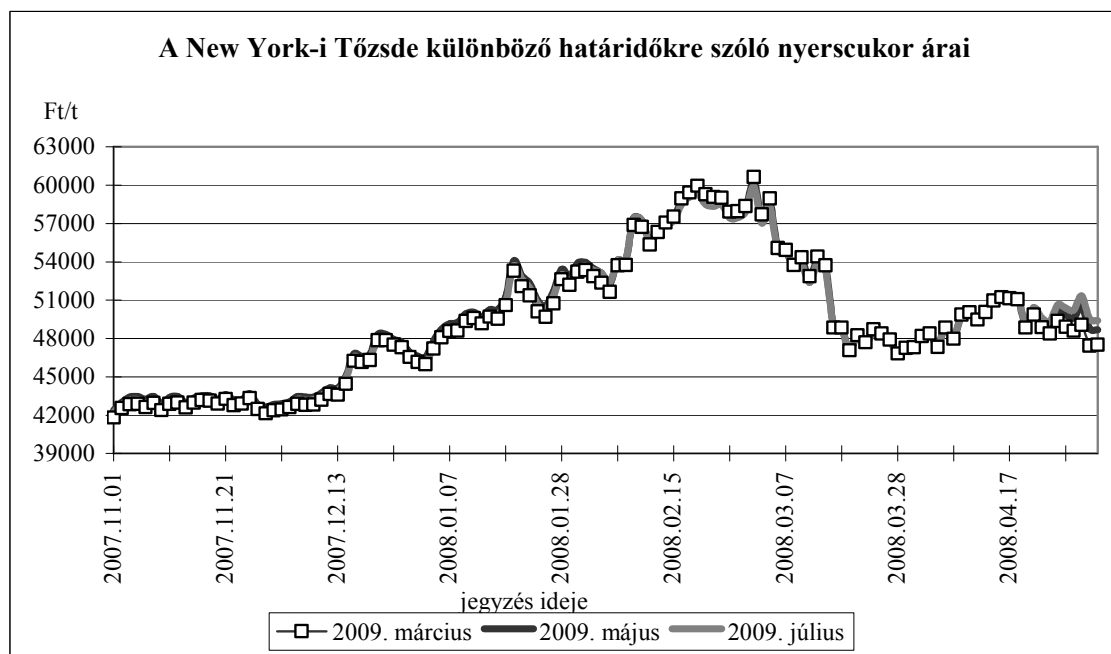
Forrás: International Financial Futures Exchange London

3. ábra

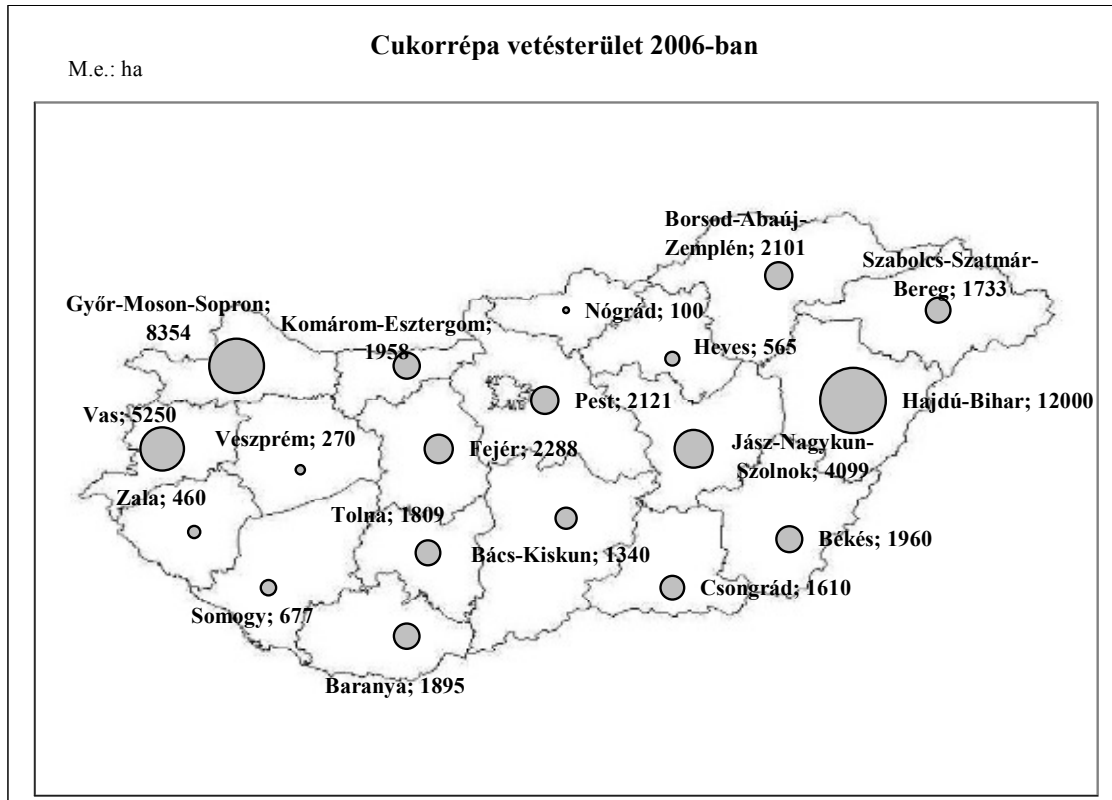
Forrás: Intercontinental Exchange, New York

4. ábra

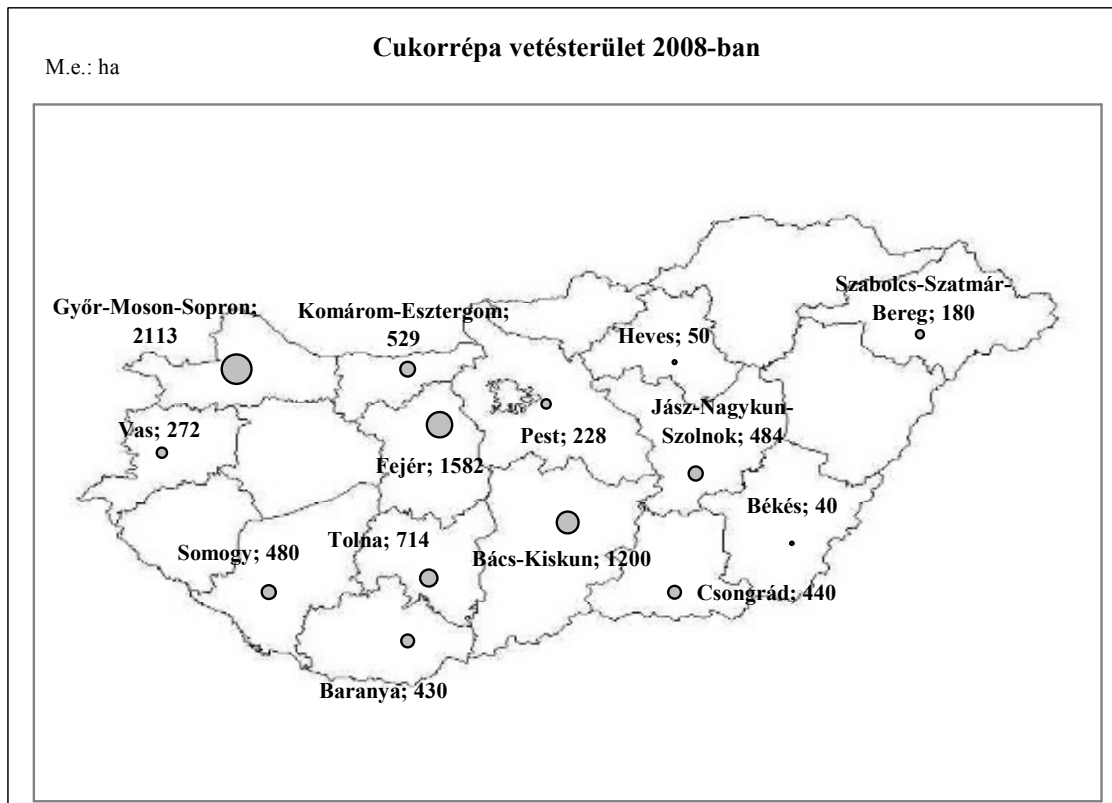
Forrás: Intercontinental Exchange, New York

5. ábra

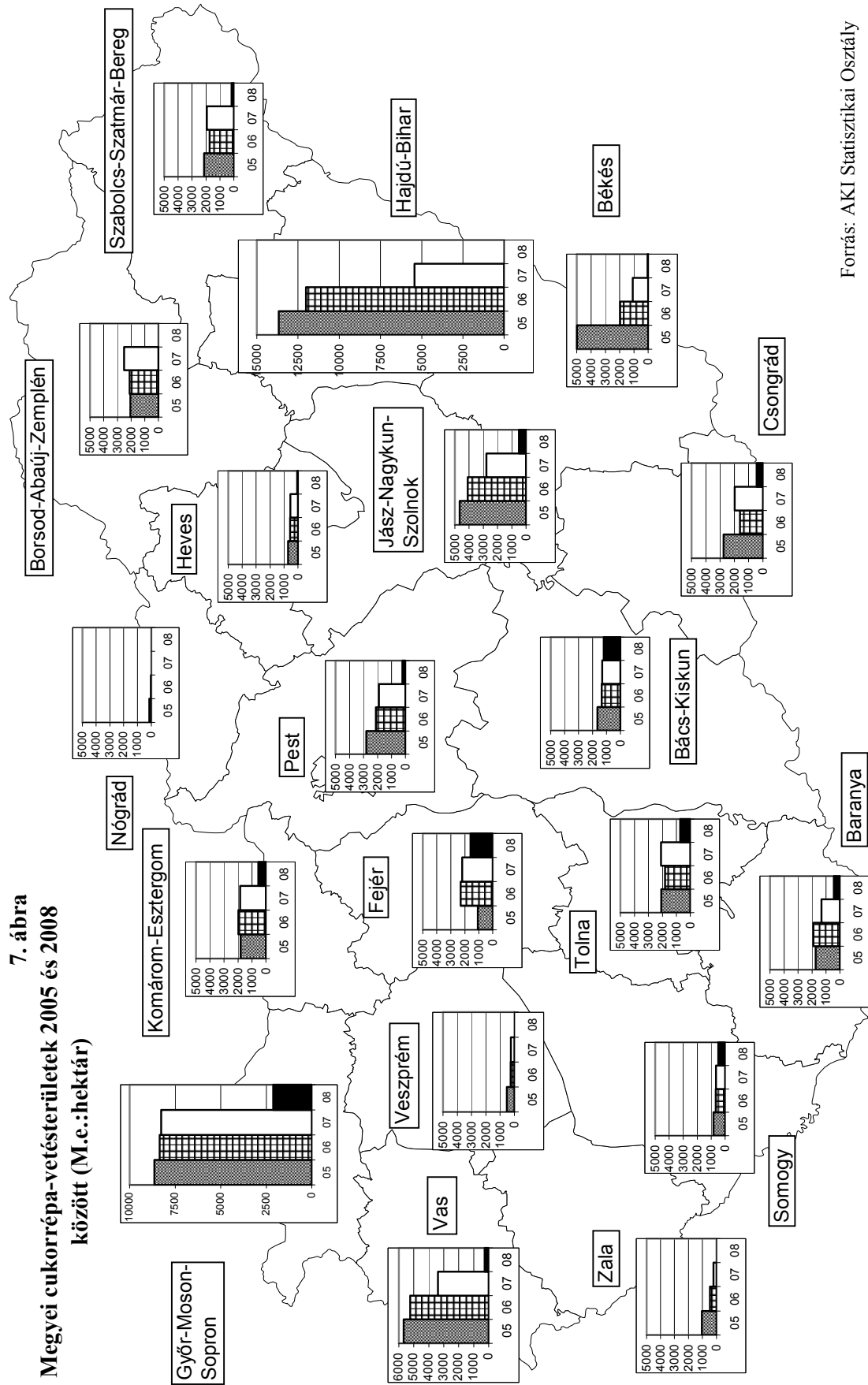
Forrás: AKI Statisztikai Osztály

6. ábra

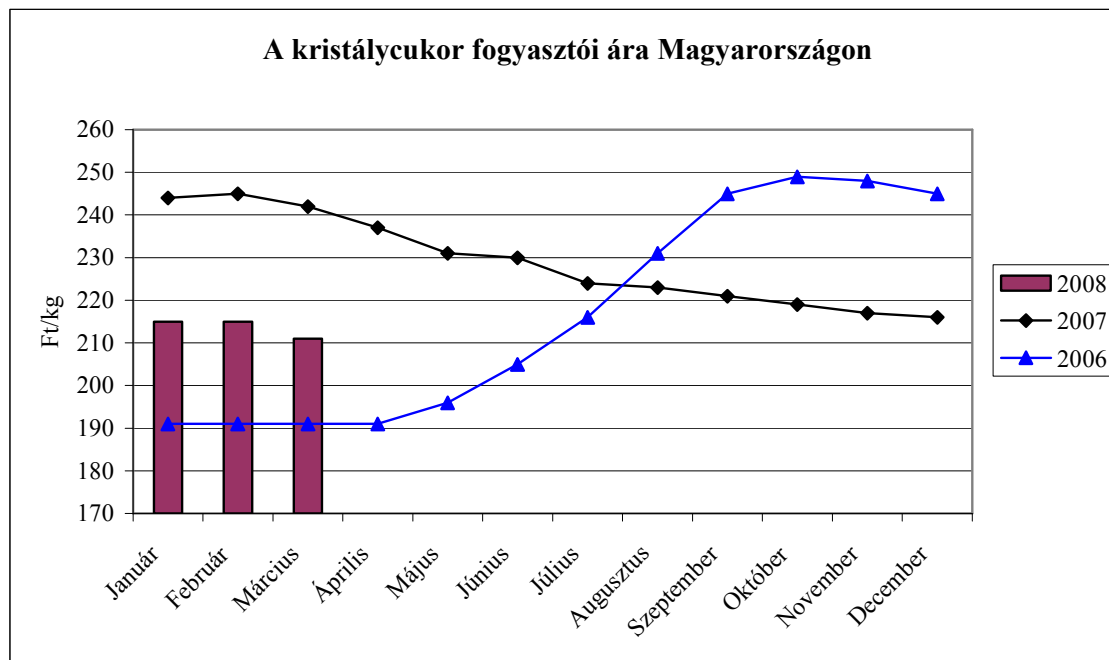
Forrás: AKI Statisztikai Osztály

7. ábra
Megyei cukorrépa-vetésterületek 2005 és 2008
között (M.e.:hektár)

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

8. ábra

Forrás: KSH

A **Gabona és Ipari növények** kiadvány kéthetente jelenik meg.
A Piac-információs Szolgálat adatszolgáltatói valamint a rendszerhez még csatlakozni kívánó szervezetek számára a hozzájutás térítésmentes.

A Gabona és Ipari Növények kiadványon kívül kínáljuk még az

**Élőállat és Hús
Tej és Tejtermékek
Baromfi
Zöldség-gyümölcs-burgonya
kiadványokat is**

A Tej és Tejtermékek kiadvány havonta jelenik meg, a többi kéthetente.

A kiadványokkal kapcsolatban részletesebb felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt, tel. 1-476-3064

Kiadványaink a hazai piaci információkon kívül tájékoztatnak a szomszédos országok és az EU piaci árairól is. A hazai és külpiaci ártendenciák összehasonlítása, valamint a világpiaci folyamatok figyelése alapján a kiadványok megkönnyíthetik a hazai termékek piaci helyzetének megítélését és esetleg e termékek külpiacon való elhelyezését is.

KIADJA

**Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci-árinformációs Szolgálat**
H-1093 Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (0036) 1-476-6092
Fax: (0036) 1-217-8111
Internet: www.aki.gov.hu
E-mail: akii@akii.hu